

Fakta om barnehager

Det går 275 800 barn i barnehage. Andelen ansatte med relevant utdanning øker svakt.

STATISTIKK | SIST ENDRET: 25.02.2020

Hovedfunn:

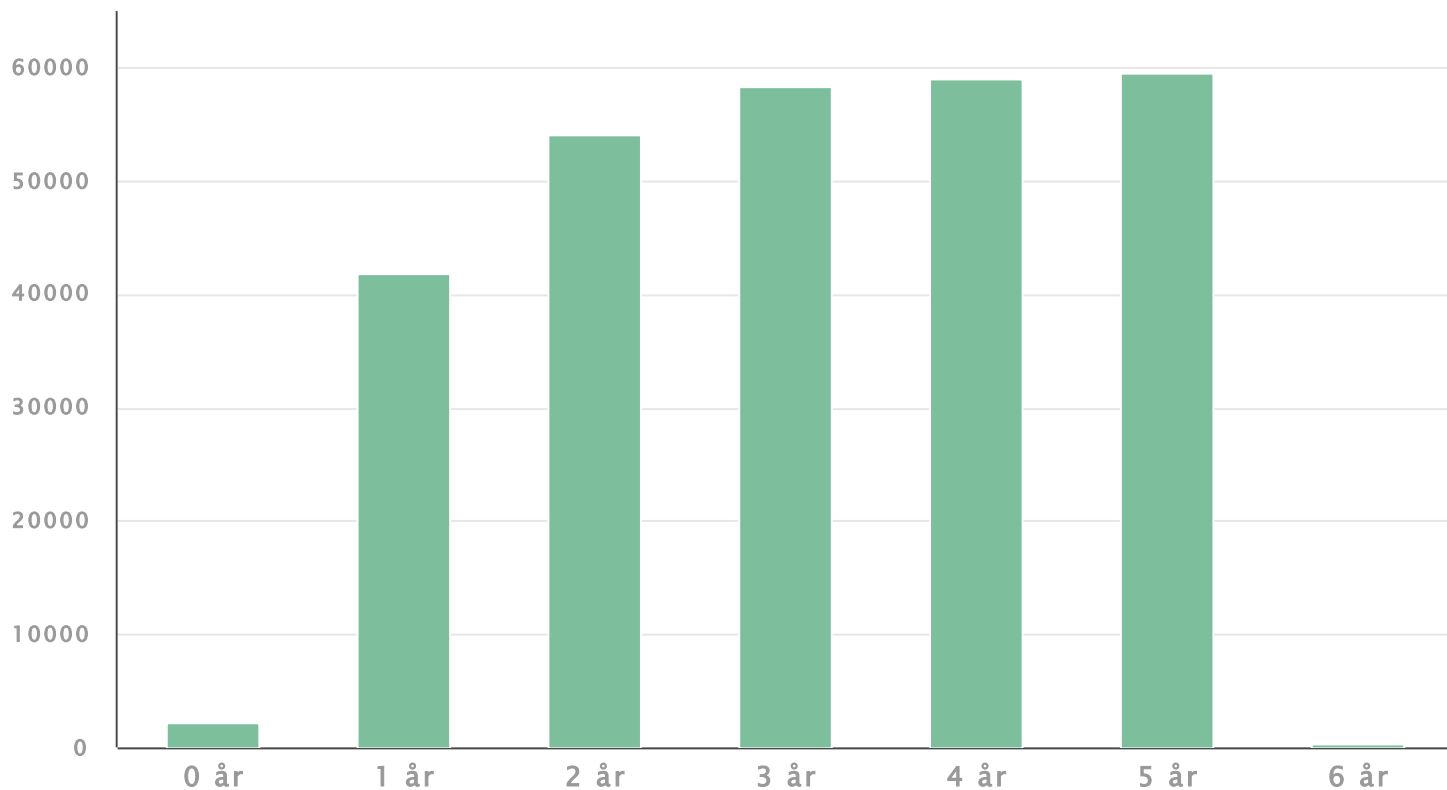
Flere tall om barnehage

- Det går 275 800 barn i barnehage
- Halvparten av barna går i private barnehager
- 19 prosent av barna i barnehagen er minoritetsspråklige
- 7 av 10 barn som får spesialpedagogisk hjelp er gutter
- 4 av 10 ansatte er barnehagelærere
- Litt færre barn står på venteliste
- 35 300 husholdninger har fått redusert foreldrebetaling grunnet lav inntekt

Barn i barnehagen

Det går 275 800 barn i barnehage, det viser tall for 2019. Det er 2700 færre barn enn i 2018. 97 prosent av barna som går i barnehage har heltidsplass, og andelen har økt gradvis de siste årene. Heltidsplass betyr avtalt oppholdstid på minst 41 timer i uken.

Antall barn som går i barnehager etter alder, 2019

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Antall barn som går i barnehager etter alder, 2019

	0 år	1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år
Antall barn	2 295	41 921	54 153	58 411	59 078	59 580	366

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

9 av 10 barn går i barnehage

92,2 prosent av barn mellom 1 og 5 år går i barnehage i 2019. Det var en svak økning fra 2018. Den største økningen er blant ett-åringene der dekningsgraden øker med 1,6 prosentpoeng.

Dekningsgrad

Alder	2015	2016	2017	2018	2019
0 år	3,7	4	3,9	4,0	4,2
1 år	69,7	71,7	72,1	73,2	74,8
2 år	91,6	92,3	92,9	93,2	93,6
3 år	95,7	95,9	96,1	96,4	96,5
4 år	96,9	97,2	97,3	97,2	97,1
5 år	97,3	97,5	97,6	97,6	97,5
1–5 år	90,4	91,1	91,3	91,7	92,2
1–2 år	80,7	82	82,5	83,4	84,4
3–5 år	96,6	96,9	97	97,1	97,1

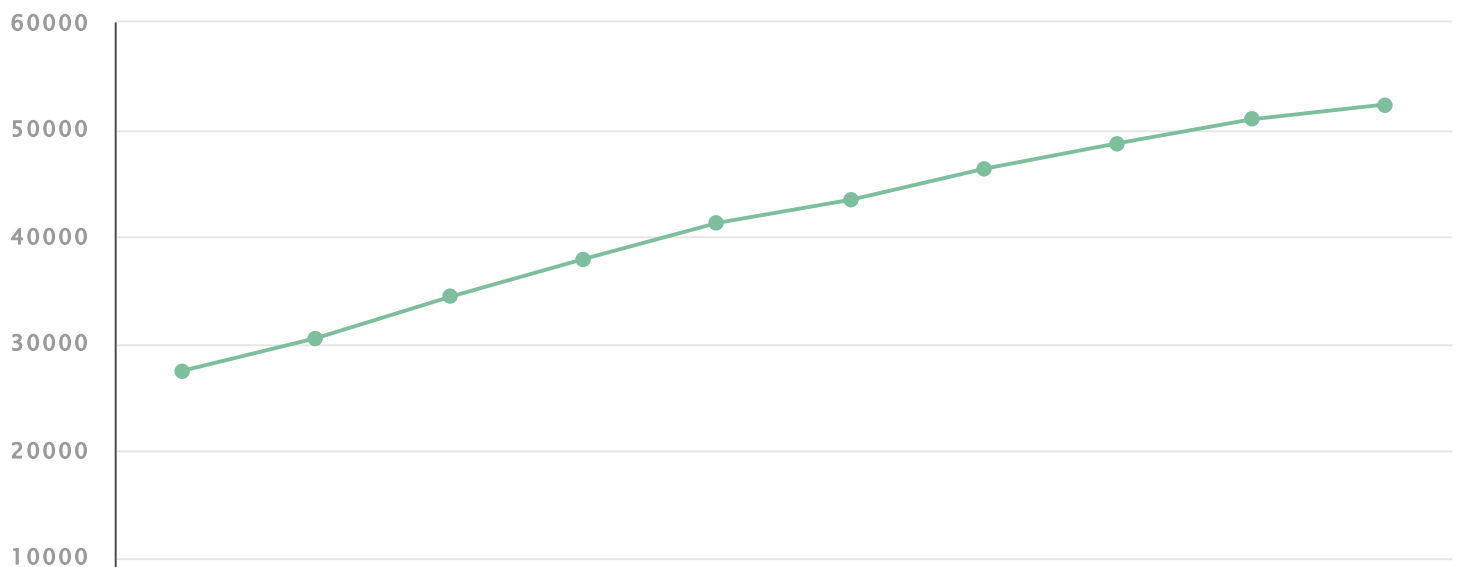
Kilde: Utdanningsdirektoratet/ SSB

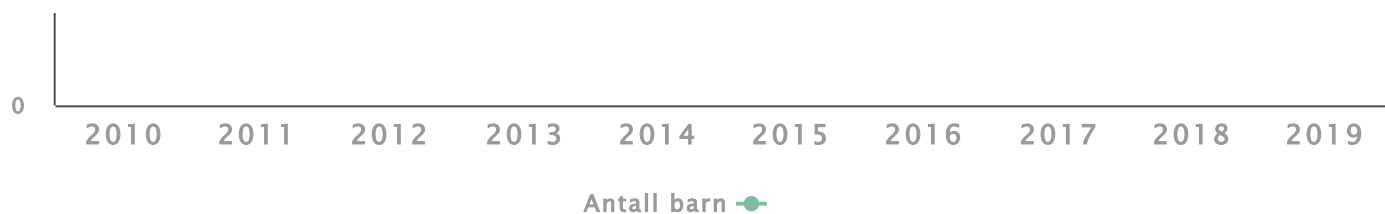
Flere minoritetsspråklige barn i barnehage

Det er 52 300 minoritetsspråklige barn i barnehage i 2019, en økning på 2,7 prosent fra 2018. De siste 10 årene har det blitt nesten dobbelt så mange minoritetsspråklige barn i barnehage.

Diagram | Tabell | Last ned

Antall minoritetsspråklige barn i barnehage

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Antall minoritetsspråklige barn i barnehage

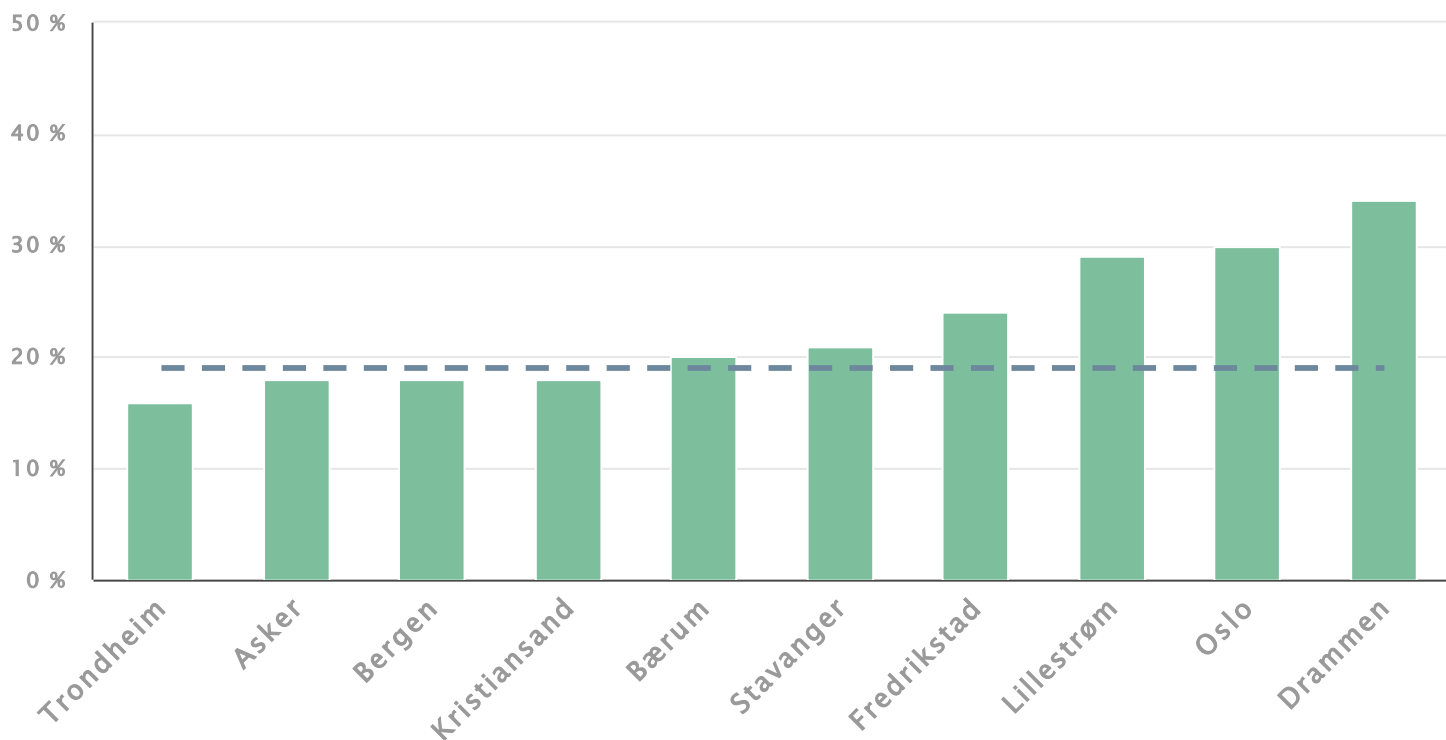
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Antall barn	27 455	30 508	34 363	37 894	41 265	43 429	46 329	48 716	50 945	52 329

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Totalt er 19 prosent av barn i barnehagen minoritetsspråklige. De fleste av de 10 største kommunene ligger over landsgjennomsnittet. Drammen og Oslo har størst andel minoritetsspråklige barn i barnehage.

Diagram | Tabell | Last ned

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i de 10 største kommunene, 2019

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i de 10 største kommunene, 2019

	Andel barn	Nasjonalt
Trondheim	16 %	19 %
Asker	18 %	19 %
Bergen	18 %	19 %
Kristiansand	18 %	19 %
Bærum	20 %	19 %
Stavanger	21 %	19 %
Fredrikstad	24 %	19 %
Lillestrøm	29 %	19 %
Oslo	30 %	19 %
Drammen	34 %	19 %

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Det er flere minoritetsspråklige barn i kommunale barnehager enn i private. Omtrent 60 prosent av de minoritetsspråklige barna går i kommunale barnehager. 11 700 minoritetsspråklige barn i barnehage får styrket norskopplæring i form av ekstra personalressurser. Det utgjør 22 prosent av de minoritetsspråklige barna som går i barnehage.

83,9 prosent av minoritetsspråklige barn går i barnehage (SSB) i 2019.

7 av 10 barn som får spesialpedagogisk hjelp er gutter

I 2019 fikk 9200 barn spesialpedagogisk hjelp i barnehagen. Det tilsvarer 3,3 prosent av barna i barnehagen. Det har vært en svak, men jevn økning i andelen barn som får spesialpedagogisk hjelp de siste fem årene.

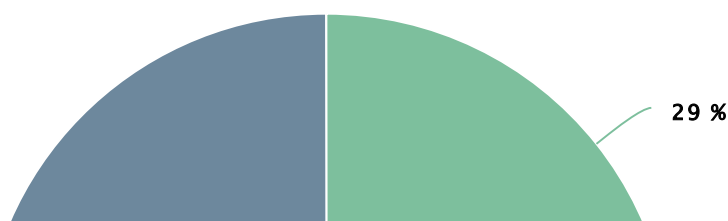
Antall og andel barn som får spesialpedagogisk hjelp

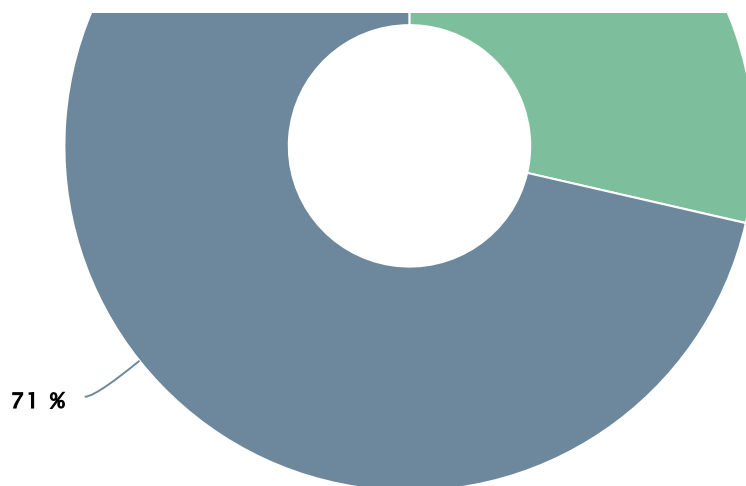
	2015	2016	2017	2018	2019
Antall barn med enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp	7950	8290	8674	8813	9190
Andel av alle barn i barnehage	2,8 %	2,9 %	3,1 %	3,2 %	3,3 %

Kilde: Utdanningsdirektoratet

71 prosent av de som får spesialpedagogisk hjelp i barnehagen er gutter. Overvekten av gutter er større i aldersgruppen 3-5 år enn for de yngste barna.

Spesialpedagogisk hjelp i barnehagen fordelt på kjønn, 2019

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Andelen barn som får spesialpedagogisk hjelp øker med alder. 6,4 prosent av 5-åringene i barnehagen får spesialpedagogisk hjelp. Til sammenligning får bare 3,5 prosent av elevene på 1.trinn spesialundervisning (GSI). Blant 6-åringene, barn med utsatt skolestart, får 75,7 prosent spesialpedagogisk hjelp.

Andel barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter alder, 2019

0 – 1 år	2 år	3 år	4 år	5 år	6 år
0,4 %	1,1 %	2,8 %	4,6 %	6,4 %	75,7 %

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Rett til spesialpedagogisk hjelp

Barnehageloven § 19 a slår fast at barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlige behov for det. Dette gjelder uavhengig av om barnet går i barnehage.

78 000 årsverk i barnehagene

I 2019 ble det utført 78 000 årsverk i barnehagene. De fleste årsverkene, 64 800, går til pedagogiske ledere og annen grunnbemanning. Det har vært en økning på 500 årsverk til stillingstypen pedagogiske ledere fra 2018 til 2019. Årsverk til stillingstypen annen grunnbemanning har økt med 200 fra 2018 til 2019. 8,7 prosent av de pedagogiske lederne har dispensasjon fra utdanningskravet.

Årsverk etter stillingskategori

Stilling	2015	2016	2017	2018	2019
Styrere	4846	4803	4822	4783	4785
Pedagogiske ledere	24 675	24 967	25 583	28 970	29 476
Annen grunnbemanning*	37 747	37 646	37 123	35 165	35 368
Særskilt språkstimulering	384	387	403	399	358
Ekstra ressursinnsats	3679	3984	4359	4566	4944
Øvrige personale**	3320	3242	3244	3220	3122
Totalt	74 647	75 033	75 534	77 101	78 055
Læringer	1612	1728	1601	1611	1643

*Stillingskategoriene assistenter, barne- og ungdomsarbeidere og pedagogiske ledere ble slått sammen til "Annen grunnbemanning" i 2017. I statistikken ble endringen også gjort bakover i tid.

**I øvrig personale inngår vaktmester, kjøkkenpersonale og merkantilt/ administrativt personale.

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Grunnbemanning er de som jobber direkte med hele barnegruppen.

4 av 10 ansatte er barnehagelærere

Det er totalt 41 prosent barnehagelærere i grunnbemanningen, i tillegg har litt over 1 prosent annen pedagogisk utdanning som tilsvarer kravet til pedagogisk leder. 21 prosent er barne- og ungdomsarbeidere.

Andelen med barnehagelærerutdanning er like høy i private og kommunale barnehager, mens andelen barne- og ungdomsarbeidere er vesentlig høyere i kommunale barnehager. Nær en tredjedel av de ansatte har ikke høyere utdanning eller fagarbeiderutdanning, hvor andelen er høyest i private barnehager.

Det er i snitt 13,6 barn per barnehagelærer i 2019, en bedring fra 14,3 i 2018.

I familiebarnehager er andelen barnehagelærere på 20 prosent, mens halvparten av de ansatte ikke har høyere utdanning eller fagarbeiderutdanning.

Utdanning blant ansatte i grunnbemanningen (alle barnehagetyper)

	2017		2018		2019
	Årsverk	Andel	Årsverk	Andel	Årsverk
Barnehagelærer	23 938	38,2 %	25 511	39,8 %	26 359
Tilsvarende barnehagelærer	745	1,2 %	755	1,2 %	935
Annen pedagogisk utdanning	1120	1,8 %	1326	2,1 %	1213
Annen universitets- og høyskoleutdanning	1247	2,0 %	1291	2,0 %	1237
Barne- og ungdomsfagarbeiderfag	12 495	19,9 %	12 897	20,1 %	13 561
Annen fagarbeiderbakgrunn	2818	4,5 %	3219	5,0 %	3191
Annen bakgrunn	20 316	32,4 %	19 116	29,8 %	18 333
Totalt	62 637		64 114		64 818

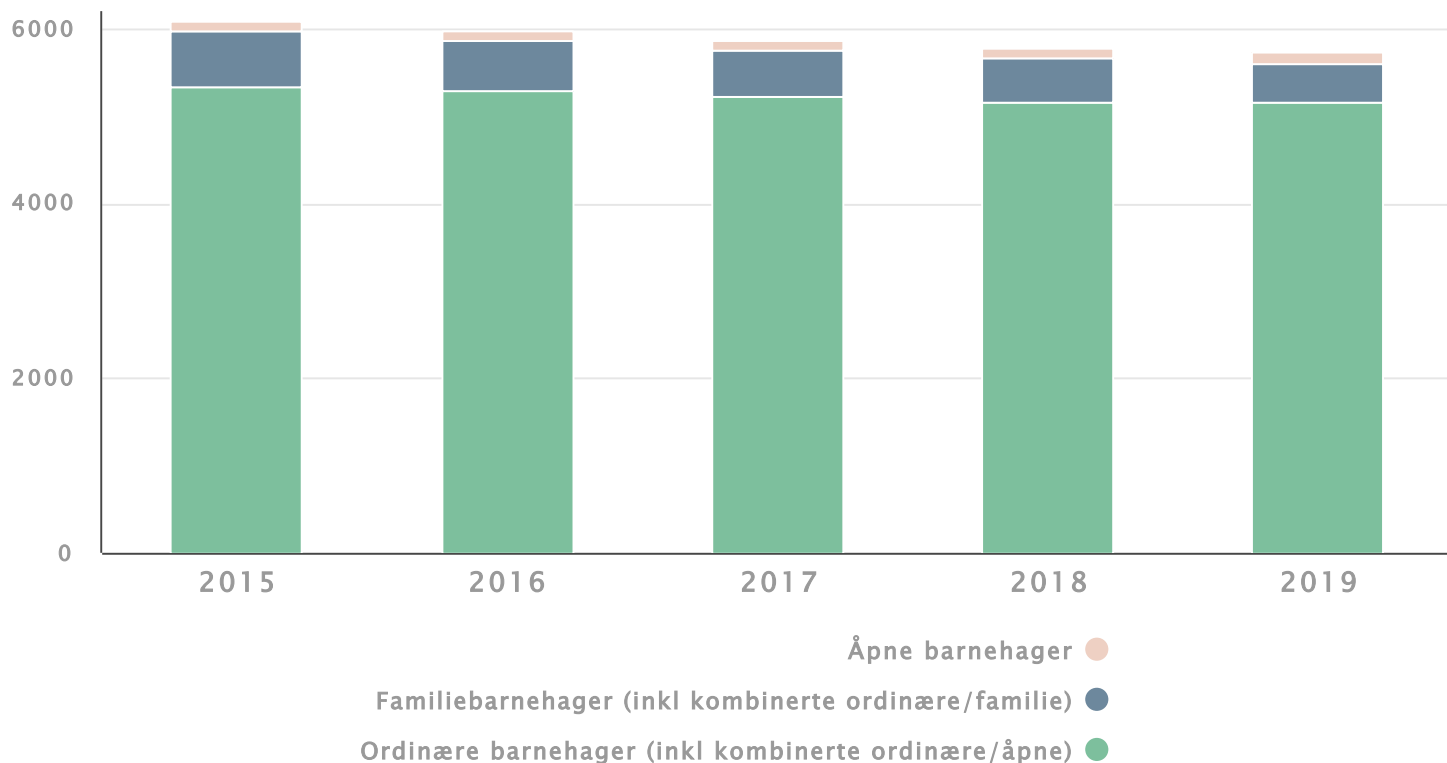
Kilde: Utdanningsdirektoratet

Litt færre barnehager

Det er 5730 barnehager i Norge, omtrent 50 færre enn i 2018. Det blir først og fremst færre av de minste barnehagene, både familiebarnehager og ordinære barnehager med under 26 barn.

 Diagram | Tabell | Last ned

Antall barnehager etter barnehagetype

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Antall barnehager etter barnehagetype

	2015	2016	2017	2018	2019
Ordinære barnehager (inkl kombinerte ordinære/åpne)	5 338	5 288	5 226	5 173	5 152
Familiebarnehager (inkl kombinerte ordinære/familie)	632	578	537	498	462
Åpne barnehager	117	114	113	117	116

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

47 prosent av barnehagene er kommunale og 53 prosent er private. De kommunale barnehagene er i gjennomsnitt litt større, slik at 50 prosent av barna går i kommunale barnehager.

Antall barnehager etter eier (alle barnehagetyper)

	2015	2016	2017	2018	2019
Kommunal	2821	2774	2722	2695	2689
Privat	3266	3206	3154	3093	3041
Totalt	6087	5980	5876	5788	5730

Kilde: Utdanningsdirektoratet

Kun 1 prosent av barna går i familiebarnehager

98,7 prosent av alle barn i barnehage går i en ordinær barnehage. 3460 barn går i familiebarnehage, noe som utgjør 1,3 prosent av alle barn i barnehage. De siste fem årene har det blitt mer enn 1100 færre barn i familiebarnehage. De fleste barn som går i familiebarnehage er under 3 år.

Antall og andel barn i familiebarnehager

Alder	2015	2016	2017	2018	2019
Små barn (0-2 år)	3298	3046	2895	2648	2302
Store barn (3-6 år)	1319	1421	1304	1216	1158
Totalt	4618	4467	4199	3864	3460
Andel som går i familiebarnehage	1,7 %	1,6 %	1,5 %	1,4 %	1,3 %

Kilde: Utdanningsdirektoratet

For de yngste barna er 9 barn vanligste gruppestørrelse

For de yngste barna (0–2 år) er den vanligste gruppestørrelsen 9 barn. For de eldste barna (3–5 år) er den 18. For aldersblandede grupper er også 18 barn den vanligste gruppestørrelsen.

Med gruppestørrelse menes hvor mange barn det vanligvis er i de stabile gruppene som en personalgruppe har ansvar for. Gruppestørrelse sier ikke noe om hvor mange ansatte det er per barn, men om hvor mange andre barn det enkelte barn forholder seg mest til i det daglige.

Det er stor variasjon i gruppestørrelse. Blant annet ser vi at selv om 9 er vanligste gruppestørrelse for små barn, har litt over 900 barnehager 14 barn eller flere i småbarnsgruppene. For barnehager med over 75 barn er

14 vanligste gruppestørrelse for små barn. For barnehager med over 100 barn er vanligste gruppestørrelse 24 for store barn.

Færre barn på venteliste

5000 barn står på venteliste for å få barnehageplass. Det er omtrent 350 færre enn i 2018. Barn på venteliste viser til barn det er søkt plass for, men som ikke har fått innvilget plass per 15. desember 2019.

Alle landets kommuner oppfyller retten til plass. Nesten halvparten av barna er barn uten lovfestet rett til plass fordi de er 0 år eller født etter fristen for rett til plass. At et barn står på venteliste sier ikke noe om hvor lenge det er siden barnet har søkt om plass. Nesten alle kommuner har ulike varianter av supplerende opptak i tillegg til et hovedopptak, slik at kommunen tildeler plasser fortløpende. Barn på venteliste kan være barn som har plass i en kommune, men har søkt plass i en annen kommune. Barn som ønsker plass i ny barnehage innenfor samme kommune er ikke med i tallene for venteliste.

Barn på venteliste

	2015	2016	2017	2018	2019
0 år	3883	2790	2337	2049	1885
1 år uten rett til plass	1420	1707	460	383	338
1 år med rett til plass	2017	1189	1492	1225	1164
2 år	1300	1173	835	755	672
3 år	854	639	486	449	446
4 år	581	525	333	326	356
5 år	356	308	219	208	192
Totalt antall barn	10 411	8331	6162	5395	5053

I 2016 ble retten til plass ble utvidet til å gjelde 1-åringer født i september og oktober.

I 2017 ble retten til plass ble utvidet til å gjelde 1-åringer født i november.

Kilde: Utdanningsdirektoratet

12 prosent av barnehagene har hatt stedlig tilsyn

44 prosent av barnehagene har hatt stedlig og/eller skriftlig tilsyn etter barnehagelovens § 16 i løpet av de

siste tolv månedene, samme som i 2018. Det er nesten 500 flere private barnehager enn kommunale som har hatt tilsyn. 35 prosent av barnehagene har hatt skriftlig tilsyn. 12 prosent av barnehagene har hatt stedlig tilsyn, som vil si at kommunen har gjennomført intervjuer eller vært på befaring i barnehagen.

Skriftlig tilsyn er når kommunen gjør vurderinger kun ved bruk av skriftlig dokumentasjon.

Stedlig tilsyn er når kommunen gjør intervjuer eller besøker barnehagen.

Om tilsyn

Kommunen som barnehagemyndighet fører tilsyn med både kommunale og private barnehager. Det kan ha

vært enten skriftlig tilsyn, stedlig tilsyn eller begge deler. Det samles ikke inn opplysninger om hvilke områder tilsynet er utført på eller hva som var resultatet av tilsynet.

At barnehagen har hatt tilsyn betyr at det finnes en tilsynsrapport som er tilgjengelig i kommunen. Om en barnehage har hatt tilsyn eller ikke sier ikke noe om kvaliteten ved barnehagen.

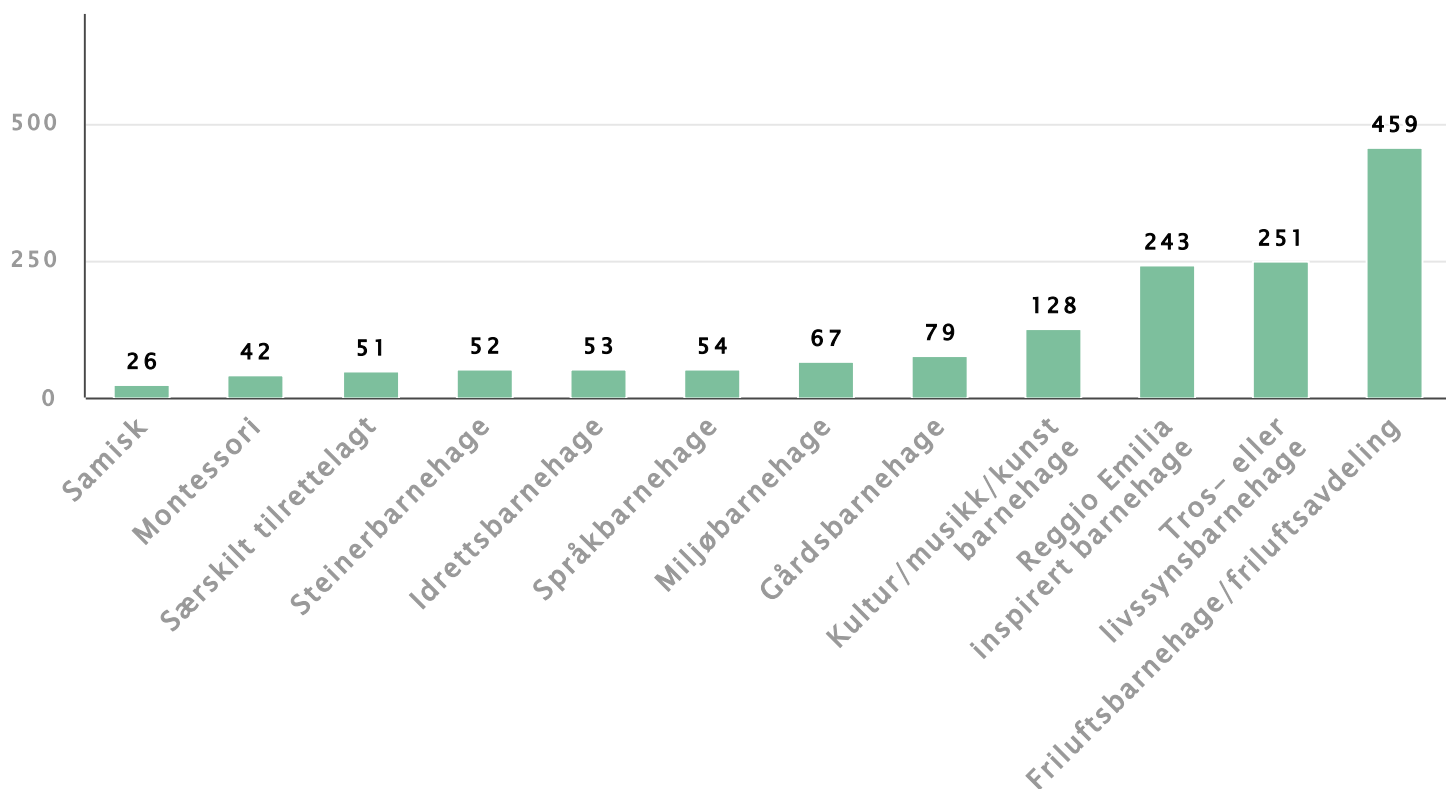
Stedlig tilsyn viser til tilsyn der kommunen har gjennomført intervjuer og/eller befarings for å supplere den skriftlige dokumentasjonen. Det samles ikke inn opplysninger om hvilke områder tilsynet er utført på eller hva som var resultatet av tilsynet.

Mange friluftsbarnehager

1505 barnehager oppgir å ha en profil som legger føringer for det pedagogiske arbeidet i barnehagen. Friluftsbarnehage er den vanligste profilen – totalt oppgir 459 barnehager at de er en friluftsbarnehage eller har en friluftsavdeling. Det utgjør 8 prosent av alle barnehager.

Diagram | Tabell | Last ned

Antall barnehager med særskilt profil

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Antall barnehager med særskilt profil

	Antall barnehager
Samisk	26
Montessori	42
Særskilt tilrettelagt	51
Steinerbarnehage	52
Idrettsbarnehage	53
Språkbarnehage	54
Miljøbarnehage	67
Gårdsbarnehage	79
Kultur/musikk/kunst barnehage	128
Reggio Emilia inspirert barnehage	243
Tros- eller livssynsbarnehage	251
Friluftsbarnhage/friluftsavdeling	459

Kilde: [Utdanningsdirektoratet](#)

Foreldrebetaling og moderasjonsordninger

Foreldre skal ikke betalte mer enn maksprisen for en barnehageplass. Per 1. august 2019 var maksprisen for en barnehageplass 3040 kroner per måned. I tillegg til makspris kan barnehagen ta kostpenger som dekker mattilbudet i barnehagen. Det er også lovpålagt med søskenmoderasjon.

For å sikre at barn fra familier med lav inntekt har anledning til å gå i barnehage er det innført moderasjonsordninger. Ingen skal betale mer enn 6 prosent av inntekten til barnehagen. Familier med inntekt under 548 500 kroner hadde også rett til 20 timer gratis tid i barnehagen per uke i 2019. Tidligere gjaldt denne ordningen kun for barn over 3 år, men fra 1. august 2019 ble den utvidet til å også gjelde 2- åringene.

35 300 husholdninger har fått redusert foreldrebetaling grunnet lav inntekt

Alle kommuner følger det nasjonale minstekravet til redusert foreldrebetaling. I tillegg har en del kommuner mer generøse ordninger for husholdninger med lav inntekt.

Totalt har i nærmere 35 300 husholdninger har fått reduksjon i foreldrebetaling og/eller gratis kjernetid grunnet lav inntekt i 2019. Til sammen har 43 300 barn fått lavere oppholdsbetaling og 34 000 barn fått gratis kjernetid på grunn av lav inntekt. Det er 1800 flere husholdninger og nærmere 1400 flere barn som får inntektsreduert foreldrebetaling i 2019 enn i 2018. Det er også 8000 flere barn som får gratis kjernetid i barnehage. Noe av denne økningen kan henge sammen med at retten til gratis kjernetid ble utvidet til også å gjelde 2-åringer fra august 2019. 2617 barn har i tillegg friplass i barnehage.

Kommunene brukte over 813 millioner kroner til redusert foreldrebetaling grunnet lav husholdningsinntekt i 2019. Det er 169 millioner kroner mer enn i 2018.

Søskenmoderasjon til 48 000 barn

88 prosent av kommunene har 30 prosent søskenmoderasjon for barn 2, som er kravet i forskrift. De andre kommunene har ordninger som går utover minimumskravet. 46 000 barn får søskenmoderasjon som barn nummer 2 og omtrent 2000 barn får søskenmoderasjon som barn nummer 3. Alle kommuner har 50 prosent eller høyere søskenmoderasjon for barn nummer 3, som er kravet i loven.

Om statistikken

Alle tall i analysen er hentet fra barnehagens årsmeldingsskjema BASIL, og viser status i barnehagen per 15.12.2019. Tall for moderasjonsordninger og søskenmoderasjon rapporteres av kommunen/ bydelen i kommuneskjemaet i BASIL.

Beregning av indikatorer: For å kunne sammenligne barnehager med ulik sammensetning av barn, justeres det for alder og oppholdstid. I beregningen av barn per ansatt, og barn per barnehagelærer teller derfor barn under tre år som to barn. I beregningen av barn per ansatt justeres det også for barnas oppholdstid.

I beregningen av barn per ansatt, inkluderes årsverk til alle ansatte i grunnbemanningen (dvs. ansatte som jobber direkte med barna). I beregningen av barn per barnehagelærer inkluderes årsverk til personale som har utdanning som barnehagelærer eller tilsvarende i grunnbemanningen.

Ansattes utdanning: Tallene for ansattes utdanning viser den høyeste fullførte utdanningen til ansatte i grunnbemanningen. Grunnbemanningen er de ansatte i barnehagen som jobber direkte med barna. Andelen beregnes ut fra årsverk til ansatte med ulik utdanningsbakgrunn i prosent av årsverk til grunnbemanning totalt.

Kategorien barnehagelærer brukes for barnehagelærerutdanning eller førskolelærerutdanning. Barnehagelærerutdanning inkluderer ikke ansatte med annen pedagogisk utdanning som tilsvarer utdanningskravet til styrer eller pedagogisk leder.

Minoritetsspråklige barn og barn med innvandrerbakgrunn

Statistikk om dekningsgrad for minoritetsspråklige barn er hentet fra to ulike kilder:

Teller: Minoritetsspråklige barn (BASIL/Udir) er definert ved at både barnet og barnets foresatte har et annet morsmål enn norsk, samisk, svensk, dansk og engelsk.

Nevner: Barn med innvandrerbakgrunn (SSB) 1-5 år er barn som enten selv har innvandret eller som er født i Norge av foreldre som har innvandret. Landbakgrunn fra Danmark, Sverige, Irland, Storbritannia, USA, Australia og New Zealand inkluderes ikke.

Andel minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til innvandrerbarn (SSB) er minoritetsspråklige barn i barnehage i forhold til barn med innvandrerbakgrunn. Denne indikatoren brukes som dekningsgrad for minoritetsspråklige barn i barnehage.

Les mer om barnehage

[Status for bemanningsnormen og pedagognormen \(Analyse, Udir 2020\)](#)

[Resultater fra Foreldreundersøkelsen 2019 \(Analyse, Udir 2020\)](#)

[Utdanningsspeilet 2019](#)

[Funn fra «Spørsmål til Barnehage-Norge»](#)

